

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/16-12/23
Urbroj: 50301-04/12-16-13
Zagreb, 28. travnja 2016.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 28-04-2016			
Klasifikacijska oznaka:		Org. jed.	
021-12	16-09	14	65
Uredbeni broj:		Pril.	Vrij.
50-16-05		-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o radu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2015. godinu - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 021-12/16-09/14, urbroja: 65-16-03, od 1. travnja 2016. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13), Vlada Republike Hrvatske o Izvješću o radu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2015. godinu, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske, u odnosu na Izvješće o radu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2015. godinu, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, aktom od 31. ožujka 2016. godine, ukazuje na sljedeće:

Vezano uz preporuku pravobraniteljice o potrebi provedbe edukacije o spolnom uznemiravanju te o institutu zaštite dostojanstva radnika u državnom i privatnom sektoru, navedenu u poglavlju II. "Analiza po područjima", točki 1.4. "Spolno uznemiravanje na području zapošljavanja i rada s opisima slučajeva", podtočki 1.4.1. "Zaključno razmatranje i preporuke" (str. 44 Izvješća), Vlada Republike Hrvatske napominje da se izobrazba vezana uz ravnopravnost spolova namijenjena državnim službenicima već provodi u Državnoj školi za javnu upravu te da kontinuitet njezine provedbe ovisi o utvrđenim prioritetima u izobrazbi državnih službenika i osiguranim sredstvima.

Nadalje, u podtočki 2.1.5., u preporuci pod brojem 12. (str. 107), Ministarstvu socijalne politike i mladih, kao tijelu zaduženom za praćenje provedbe Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2011. do 2016. godine, preporučeno je odrediti nositelja mjere br. 7 Nacionalne strategije te osigurati njenu djelotvornu i učinkovitu provedbu tako da nositelju osigura svu potrebnu infrastrukturu (financijsku, pravnu i

stambenu) kako bi se mjera u što kraćem roku počela provoditi. Slijedom navedene preporuke, a vezano za određivanje nositelja mjere br. 7 "Osigurati trajno i privremeno stambeno zbrinjavanje žrtava nasilja u obitelji", potrebno je napomenuti da je za poslove koji se odnose na stambeno zbrinjavanje, među ostalima i žrtava nasilja u obitelji, zadužen Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje. Ujedno, Ministarstvo socijalne politike i mladih nije u mogućnosti prihvatiti preporuku pravobraniteljice da, kao tijelo zaduženo za praćenje provedbe Nacionalne strategije, nositelju navedene mjere osigura svu potrebnu infrastrukturu (financijsku, pravnu i stambenu) kako bi se mjera u što kraćem roku počela provoditi. Naime, Ministarstvo socijalne politike i mladih, sukladno svom djelokrugu, može sudjelovati u izradi pravnih propisa vezanih uz stambeno zbrinjavanje, međutim osiguravanje financijskih sredstava te stambenih jedinica namijenjenih stambenom zbrinjavanju žrtava nasilja u isključivoj je nadležnosti nositelja mjere.

U točki 2.2.3. "Istraživanje o načinima financiranja rada skloništa za žrtve obiteljskog nasilja", podtočki 2.2.3.3. "Financiranje od strane Ministarstva socijalne politike i mladih" (str. 116), u fusnoti 178 navedeno je da pružatelji usluge ispunjavaju uvjete sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi i Pravilniku o vrsti i djelatnosti doma socijalne skrbi, načinu pružanja skrbi izvan vlastite obitelji, uvjetima prostora, opreme i radnika doma socijalne skrbi, terapijske zajednice, vjerske zajednice, udruge i drugih pravnih osoba te centra za pomoć i njegu u kući (Narodne novine, broj 64/09) te podliježu inspekcijskom nadzoru Ministarstva. Slijedom ovih navoda, Vlada Republike Hrvatske napominje da navedeni Pravilnik više nije na snazi, a minimalni uvjeti za pružanje usluga propisani su novim Pravilnikom o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga (Narodne novine, br. 40/14 i 66/15).

Osim toga, u točki 2.5. "Provedba Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji, za razdoblje 2011. - 2016.", Tematsko područje djelovanja pod točkom III. Izobrazba stručnjaka koji rade u području zaštite od nasilja u obitelji (str. 138), pogrešno je istaknuto da je Ministarstvo pravosuđa u zadnjem kvartalu 2014. godine počelo provedbu izobrazbe djelatnika centara za socijalnu skrb pod nazivom "Rad s teškim korisnicima u socijalnoj skrbi" te su u okviru toga tijekom 2015. godine održane dvije cjelodnevne edukacije. Naime, predmetne edukacije za djelatnike centara za socijalnu skrb provelo je Ministarstvo socijalne politike i mladih sukladno Godišnjem programu stručnog usavršavanja stručnih radnika u ustanovama socijalne skrbi.

U vezi s navodima u točki 4.4. "Žrtve seksualnog nasilja u Domovinskom ratu" (str. 170), potrebno je napomenuti da je Povjerenstvo za žrtve seksualnog nasilja, osim doktora medicine, sastavljeno i od psihologa i pravnika, te da je navedenih 35 predmeta obradilo Povjerenstvo u smislu donošenja mišljenja, dok je Ministarstvo branitelja rješenjem dovršilo njih 26, a drugi su u obradi.

Nadalje, pod točkom 6.4.1. "Sudjelovanje u Radnoj skupini za donošenje Medijske politike 2015. - 2020." (str. 215), navodi se da treba donijeti novi zakon o medijima koji bi se odnosio na sve medije bez obzira na distribucijske tehnologije, te izraditi kodeks javnih medija i poticati njihovu širu primjenu. Međutim, Vlada Republike Hrvatske ističe da se Zakon o medijima (Narodne novine, br. 59/04, 84/11 i 81/13) kao opći propis odnosi na sve medije i sve platforme distribucije medijskih sadržaja te sadrži opća medijska načela i pravila. Takva medijska i programska načela sadrži i Zakon o elektroničkim medijima (Narodne novine, br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13) i Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji (Narodne novine, br. 137/10 i 76/12).

U točki 13.5. "Zakon o državnim službenicima" (str. 270), navodi se prijedlog da se čelnike i čelnice tijela uprave obveže zakonskim odredbama da pri izradi pravilnika o unutarnjem redu, raspoređivanju i zapošljavanju državnih službenika uvažavaju obvezu uravnoteženosti među spolovima, a da se, u slučaju nemogućnosti poštivanja te obveze iz objektivnih razloga, zakonom utvrdi obveza obrazlaganja te nemogućnosti. Pritom se pravobraniteljica poziva na snagu organskog zakona koju ima Zakon o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, broj 82/08) u odnosu na Zakon o državnim službenicima, sukladno Ustavu Republike Hrvatske. S tim u vezi, Vlada Republike Hrvatske napominje da je u Ustavu Republike Hrvatske, osim što je utvrđen način donošenja organskog zakona, člankom 44. utvrđeno i da svaki državljanin Republike Hrvatske ima pravo, pod jednakim uvjetima, sudjelovati u obavljanju javnih poslova i biti primljen u javne službe. Slijedom navedenoga, nije moguće zbog postojeće podzastupljenosti određenog spola u nekom javnopravnom tijelu (koje uopće ne mora biti rezultat diskriminacije), pri zapošljavanju, raspoređivanju i napredovanju, kao isključivi kriterij koristiti pripadnost kandidata podzastupljenom spolu. S druge strane, moguće je dati prednost kandidatu koji pripada podzastupljenom spolu, ali samo pod jednakim uvjetima u odnosu na ostale kandidate (svi drugi rezultati kandidata, npr. rezultat pismenog testiranja, rezultat intervjua, rezultati ostvareni na poslu ako se radi o rasporedu ili napredovanju - moraju biti jednaki), uz napomenu da to mora biti izričito i jasno navedeno u posebnom zakonu (u ovom slučaju Zakonu o ravnopravnosti spolova), a ne općenito formulirano kao u članku 12. Zakona o ravnopravnosti spolova na koji se pravobraniteljica poziva. Također, potrebno je razmotriti preporuku da se zbog uravnoteženosti među spolovima utvrdi zakonska obveza koja bi se odnosila na izradu pravilnika o unutarnjem redu, budući da bi ona u praksi bila izražena kao diskriminatorna odredba uvjetovanjem da se na radna mjesta zapošljavaju/raspoređuju osobe određenog spola, pa makar on bio podzastupljen, kao rezultat okolnosti koje ne ukazuju na diskriminaciju (u državnim tijelima podzastupljeni su muškarci - oko 36%, u odnosu na žene kojih ima 64%). Budući da pravobraniteljica preporučuje iste mjere i za imenovanje članova Odbora iz članka 37. Zakona, ove primjedbe se analogno odnose i na tu preporuku, uz napomenu da je naziv Odbora trebalo navesti u cijelosti (ako se radi o Odboru za državnu službu - što se ne vidi jer je pogrešno naveden članak u kojem se Odbor ne spominje) i pozvati se na ispravan članak.

Nadalje, na str. 1 Sažetka Izvješća navodi se da je u pojedinim slučajevima zatraženo provođenje nadzora od strane Državnog inspektorata. S tim u vezi, Vlada Republike Hrvatske napominje da je Državni inspektorat, temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, broj 148/13), prestao s radom 1. siječnja 2014. godine.

Također, u Izvješću se, vezano uz slučajeve po kojima se postupalo u 2015. godini, govori o oštećenim stranama. S tim u vezi, Vlada Republike Hrvatske predlaže da se ubuduće umjesto izraza "oštećena strana" koriste izrazi "strana koja se pozvala na diskriminaciju", "strana koja se smatrala diskriminiranom" ili neki drugi izraz, kako se ne bi prejudiciralo njihovo oštećenje.

Nadalje, u točki 1.5. "Analiza: Žene i muškarci na upravljačkim pozicijama u sustavu državne uprave" (str. 46 Izvješća), navodi se pogrešan naziv zakona kojim se ustrojavaju središnja tijela državne uprave, pa je potrebno istaknuti da ispravan naziv zakona glasi: "Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave". Također, u tekstu Izvješća bilo je potrebno umjesto termina: "ugovor o radu s parcijalnim (nepotpunim) radnim vremenom" navoditi termin: "ugovor o radu u nepunom radnom vremenu", sukladno Zakonu o radu.

Osim toga, u okviru preporuka na str. 107 Izvješća, u točki 2.1. "Nasilje u obitelji", navedena je preporuka br. 11. u kojoj je pogrešno naveden naziv nacionalnog dokumenta: Nacionalna politika suzbijanja nasilja u obitelji", pa je potrebno napomenuti da točan naziv glasi: "Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji". Vezano uz tematsko područje Prevenција nasilja u obitelji, mjera 1., Vlada Republike Hrvatske napominje da je u Izvješće bilo potrebno uvrstiti i Nacionalni preventivni program "Živim život bez nasilja", koji provode sve policijske uprave koje su, u skladu s Nacionalnom strategijom zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2011. do 2016. godine, sunositelji ove mjere.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Bernardicu Juretić, ministricu socijalne politike i mladih, prim. dr. sc. Nadu Šikić, dr. med., ministricu rada i mirovinskoga sustava, Antu Šprlju, ministra pravosuđa, Antu Babića, zamjenika ministrice socijalne politike i mladih, mr. sc. Antu Vučića, zamjenika ministrice rada i mirovinskoga sustava, Baricu Novosel, zamjenicu ministra pravosuđa, te Marinka Papugu, pomoćnika ministrice rada i mirovinskoga sustava.

